

Den nye hjemmel til at idømme frihedsstraf er udformet mindre vidtrækkende end det forslag, der blev fremsat den 6. november 1991 af den daværende justitsminister (Engell). Således er den straf, der kan idømmes ved den foreslåede udvidelse af adgangen til at afsige udeblivelsesdom, reduceret fra fængsel i 6 måneder til frihedsstraf i 30 dage. Desuden har den domfældte som nævnt adgang til genoptagelse af sagen. Om det tidligere forslag henvises til Folketingstidende 1991/92, Folketingets forhandlinger sp. 1577 f. og 2191 ff., samt Tillæg A, sp. 2145 ff.

1.6. Endelig tilsigter lovforslaget at bemyndige justitsministeren til administrativt at fastsætte nærmere regler om antagelse og vederlæggelse af bistandsværger samt om disses opgaver og nærmere beføjelser.

Reglerne vil blive samlet i en bekendtgørelse, som herudover skal tjene som vejledning for bistandsværgerne med hensyn til, hvilke opgaver og nærmere beføjelser de er tillagt.

## 2. Rejsedommerordningen

### 2.1. Gældende ret

Hvis en fast byretsdommer har forfald, eller hvis der opstår embedsledighed, kan justitsministeren efter retsplejelovens § 44, stk. 2, om nødvendigt *beskikke en dommer* til at beklæde dommerembedet. Enhver dommer ved byret er forpligtet til at modtage en sådan beskikkelse og – foruden sit eget embede – midlertidigt at beklæde det andet embede som dommer ved byret.

Medmindre der er tale om sygdomstilfælde, kan et byretsdommerembede som hovedregel ikke holdes besat ved midlertidig beskikkelse i mere end et år.

Er den midlertidige beskikkelse begrundet i, at den faste dommer udfører et andet offentligt hverv, kan der under nærmere betingelser, og kun når ganske særlige grunde taler for det, ved kongelig resolution ske midlertidig beskikkelse ud over et år. Forlængelsen af beskikkelsen kan kun ske for et år ad gangen, og beskikkelsen må aldrig strække sig ud over i alt 4 år. En sådan forlængelse kan kun finde sted, når det er en fast dommer, der beskikkes midlertidigt. Der henvises herom til retsplejelovens § 44, stk. 2.

Landsrettens præsident kan i påtrængende tilfælde, samt når den faste dommers forfald skønnes at blive kortvarigt, meddele bemyndigelse til midlertidigt at forestå embedet som dommer ved byret. Det kan dog ikke ske ved de byretter, som administreres af en præsident, jf. retsplejelovens § 44, stk. 3.

Når en midlertidig beskikkelse af en byretsdommer skal ophøre, er det justitsministeren eller vedkommende landsretspræsident, der træffer bestemmelse herom, jf. retsplejelovens § 51.

I tilfælde af en byretsdommers inhabilitet er det vedkommende landsretspræsident, der beskikker en sættestemmer, jf. § 46, stk. 1.

Det følger i øvrigt at retsplejelovens § 44, stk. 4, at den, der beskikkes midlertidigt til at beklæde et dommerembede, skal være i besiddelse af de samme egenskaber, som kræves for at beklæde det pågældende embede som fast dommer.

Reglerne i retsplejelovens § 49, stk. 1 og stk. 4-10, om Den særlige Klagerets kompetence over for dommere finder også anvendelse på midlertidigt beskikkede dommere, jf. retsplejelovens § 55.

Der er ikke i retsplejeloven hjemmel til midlertidigt at beskikke en yderligere dommer til at virke ved en byret, fordi byretten er overbelastet med sager eller i øvrigt har kapacitetsproblemer.

### 2.2. Justitsministeriets overvejelser og forslag

2.2.1. Det kan efter Justitsministeriets opfattelse ikke undgås, at enkelte dommerembeder midlertidigt – f.eks. på grund af mange eller store sager – kan få en længere behandlingstid, end det er ønskeligt.

Omvendt bør man ikke tildele de enkelte embeder sådanne ressourcer, at der er en konstant overkapacitet med henblik på sådanne særligt belastede perioder.

Det bør søges modvirket, at der som følge af en midlertidig merbelastning af en byret sker en væsentlig forøgelse af sagsbehandlingstiden ved den pågældende ret, ligesom sagsbehandlingstiderne ved domstolene så vidt muligt generelt bør holdes nede.

På finansloven for 1994 er der foreløbig for to år skabt bevillingsmæssig hjemmel til en rejsedommerordning bestående af indtil 3 dommere og indtil 5 kontorfunktionærer. Samtidig er det forudsat, at ordningen nærmere reguleres ved en ændring af retsplejeloven.

På denne baggrund og efter drøftelse med retspræsidenterne, Den danske Dommerforening og Dommerfuldmægtigforeningen foreslår Justitsministeriet, at der som en forsøgsordning åbnes mulighed for, at der ved landsretterne ansættes dommere, der kan bistå et byretsdommerembede, når byrettens forhold tilsiger det. Der tænkes her navnlig på tilfælde, hvor byretten er belastet af en eller flere store sager, hvor den har lange sagsbehandlingstider, eller hvor andre særlige ressourcemæssige forhold gør sig gældende.

Der foreslås således oprettet 2 stillinger af denne karakter ved Vestre Landsret og 1 stilling ved Østre